

KURSPLAN

Svenska för grundlärare F-3, del 1 15 högskolepoäng U0002S

Swedish, course 1 for junior-level teachers at the compulsory school

Kursplan antagna: Höst 2018 Lp 1 - Vår 2020 Lp 4

**BESLUTSDATUM
2018-08-16**

Svenska för grundlärare F-3, del 1 15 högskolepoäng U0002S

Swedish, course 1 for junior-level teachers at the compulsory school

Grundnivå, U0002S

Utbildningsnivå	Fördjupningskod	Betygsskala	Ämne	Ämnesgrupp (SCB)
Grundnivå	G1N	U G VG	Svenska	Svenska/Nordiska Språk

Behörighet

Grundläggande behörighet +

Matematik 2a/2b/2c. Naturkunskap 1b/1a1+1a2, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2 (områdesbehörighet A6b).

Eller:

Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 6b)

Alternativt:

Sökande med lärarutbildning som avser att utöka sitt undervisningsområde

Urval

Urvalet grundas på betyg och högskoleprov

Examinator

Märtha Andersson

Mål/Förväntat studieresultat

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- redogöra för grundläggande språk-, läs- och skrivprocesser i skola och på fritid samt beskriva olika förutsättnings betydelse för språkutveckling i svenska och svenska som andraspråk analysera svenskämnets styrdokument ur såväl ett historiskt som ett nutida perspektiv samt relatera ämnesdidaktiska resonemang till dem
- identifiera och redogöra för didaktiskt relevant terminologi inom de vetenskapliga ämnesområden som ligger till grund för innehåll och undervisning i grundskolans svenskämne
- redogöra för och reflektera över hur estetiska lärprocesser och ett multimodalt textbegrepp påverkar den kommunikativa utvecklingen samt tillämpa multimodal kommunikation
- uttrycka sig korrekt i tal och skrift, med en relevant anpassning till genre, situation och mottagare

Kursinnehåll

Moment 1: Svenskämnet på vetenskaplig grund

Svenskämnets innehåll, styrdokument och historia. Svenskläraryrollen.

Grundläggande och fortsatt språkinläring och språkutveckling för elever med svenska som första- och andraspråk.

Skriva, tala, samtala, läsa och lyssna för att lära.

Språk- och litteraturvetenskaplig terminologi ur ett didaktiskt perspektiv.

Läraren som språklig aktör. Skrivprocessen.

Moment 2: Språk som verktyg för kommunikation, identitet och lärande

Kommunikativ utveckling och identitetsutveckling genom olika uttrycksätt.

Estetiska uttrycksformer och lärprocesser. IKT. Kommunikativ design.

Studier av genus klass och etnicitetsaspekter av det svenska språket. Svenska språkets olika varieteter.

Flerspråkighet

Svenska språkets struktur.

Sakprosa. Grundläggande sociolingvistik

Informationssökning och källkritik.

Genomförande

Kursens undervisningsspråk samt undervisningsform anges för varje kurstillfälle och framgår av kurssidans på Luleå tekniska universitets hemsida.

Undervisningen består av föreläsningar, litteraturseminarier samt lektioner med både individuella och gemensamma uppgifter.

Genomförandet bygger på studentaktiva arbetssätt, vilket innebär att kursen designas utifrån tanken om ett individuellt ansvar i ett gemensamt kunskapsbyggande tillsammans med kurskamrater och lärare. Studenten tar ansvar för inläsning enligt anvisningar, samt deltar i undervisningen genom att aktivt bidra med egna iakttagelser, reflektioner, tolkningar och perspektiv.

Examination

Om det finns beslut om särskilt pedagogiskt stöd, i enlighet med Riktlinjen Studentens rättigheter och skyldigheter vid Luleå tekniska universitet, finns möjlighet till anpassad eller alternativ examinationsform.

Se provrutor.

Överlappning

Kursen U0002S motsvarar kursen U0010S

Litteratur. Gäller från Höst 2018 Lp 1

Bjar, L. & Liberg, C. (red.), (2010). Barn utvecklar sitt språk. (2., [uppdaterade] uppl.) Lund: Studentlitteratur. (valda delar, vilka återfinns i studiehandledningen).

Eckeskog, H. (2015). Läsa och förstå – Arbete med läsförståelse i tidig läs- och skrivinläring. Lund: Studentlitteratur.

Dalbeck, P., Westlund, K. (2018). Att skapa språk och mening – Litteracitetsarbete i förskola och förskoleklass. Lund: Studentlitteratur.

Eriksson, J., Grönvall Fransson, C, Johansson, K. A. (2017). Kreativ grammatikundervisning: från förskoleklass till år 6. Ingarö: Columbus förlag AB

Frank, E. (2009). Läsförmågan bland 9 - 10-åringar: betydelsen av skolklimat, hem- och skolsamverkan, lärarkompetens och elevers hembakgrund. [Elektronisk resurs] Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2009. https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/20083/1/gupea_2077_20083_1.pdf

Fridolfsson, I., (2015). Grunderna i läs- och skrivinläring (2 uppl.) Lund Studentlitteratur.

Körling, A-M., (2017). Textsamtal och bildpromenader. Stockholm: Lärarförlaget

Laursen, H. M., (2015). Litteracitet och språklig mångfald. Lund: Studentlitteratur.

Medierådet (2017). Ungar & medier 2017: fakta om barns och ungas användning och upplevelser av medier. Stockholm: Medierådet. [Elektronisk resurs]. <https://statensmedierad.se/publikationer/ungarochmedier/ungarmedier2017.2344.html>

Simeonsdotter Svensson, A. (2009). Den pedagogiska samlingen i förskoleklassen: barns olika sätt att erfa och hantera svårigheter. Dissertation, Göteborg, Göteborg universitet 2009. [Elektronisk resurs] https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/19098/2/gupea_2077_19098_2.pdf

Skolverket. (2017). Nya språket lyfter. Enligt Lgr 11 Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6. [Elektronisk resurs] <https://www.skolverket.se/download/18.5dfee44715d35a5cdfa8e0b/1516017598734/nya-spraket-lyfter-lararhandledning.pdf>

Skolverket. (2017). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (Reviderad 2017). Stockholm: Skolverket. [Elektronisk resurs] <https://www.skolverket.se/publikationer?id=2575>

Skolverket (2017). Kommentarmaterial till kursplanen i svenska. Stockholm: Skolverket. [Elektronisk resurs] https://www.skolverket.se/sitevision/proxy/publikationer/svid12_5dfee44715d35a5cdfa2899/55935574/wtpub/ws/skolbok/wpnext/trycksak/Blob/pdf3808.pdf?k=3808

Språkrådet (2017). Svenska skrivregler. Stockholm: Liber. [Elektronisk resurs] <http://www.sprakochfolkminnen.se/om-oss/publikationer/institutets-publikationer/sprakvard/2017-07-06-svenska-skrivregler-2017.html>

Skolverket (2018). Bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling för F-3. Stockholm: Skolverket. [Elektronisk resurs] https://bp.skolverket.se/web/bs_gr_grgsve01_1-3/prov

Skolverket (2018) Hitta språket. Kartläggningmaterial i språklig medvetenhet i förskoleklass. [Elektronisk resurs]: <https://www.skolverket.se/undervisning/forskoleklassen/rportalen>

Skolverket (2018) Läslyftet: Moduler för Språk-, läs- och skrivutveckling. Stockholm: Skolverket. Tillgängligt på: <https://larportalen.skolverket.se/#/moduler/5-las-skriv/F%C3%B6rskola/alla>

Tjernberg, C. (2016). Skrivundervisning. Processinriktat skrivande i klassrummet. Stockholm: Natur & Kultur.

Westlund. B. (2016). Aktiv läskraft – Fk-3. Stockholm: Natur & Kultur.

Wiklund. U., (2009). När kulturen knackar på skolans dörr. Klippan. Sveriges utbildningsradio.

Aktuella artiklar från internationella vetenskapliga tidskrifter samt andra medieexempel tillkommer samt ett antal barn- och ungdomsböcker.

Referenslitteratur (fördjupning):

Asplund Carlsson, M., Pramling Samuelsson, I., Pramling, N., Bengt Olsson, B., Wallerstedt, C. (2008). *Konsten att lära barn estetik: en utvecklingspedagogisk studie av barns kunnande inom musik, poesi och dans*. Stockholm: Nordstedts Akademiska förlag.

Lundberg, I. (2007). *Bornholmsmodellen. Vägen till läsning: språklekar i förskoleklass*. (2.utg.) Stockholm: Natur & Kultur.

Eriksson, J., Grönvall, C., Johansson, A. (2013). *Grammatik i teori och lärande praktik. Från Förskoleklass till år 3*. Ingarö: Columbus förlag.

Fast, C. (2008). *Literacy: i familj, förskola och skola*. Stockholm: Studentlitteratur. (valda delar)

Frost, J. (2009). *Läsundervisning och läsutveckling*. Lund: Studentlitteratur.

Liberg, C. *Elevers läs och skrivutveckling [Elektronisk resurs]*

Lundberg, I., Herrlin, K. (2005). *God läsutveckling. Kartläggning och övningar*. Stockholm. Natur & Kultur.

Lundberg, I. (2008). *God skrivutveckling – kartläggning och undervisning*. Stockholm: Natur & Kultur.

Pramling Samulesson, I., Johansson, E. (2009). *Why do children involve teachers in their play and learning?* European Early Childhood Education Research Journal, Vol. 17. No.1.P.77-94. [Elektronisk resurs]

Svensson, A. (2009). *Barnet, språket och miljön: från ord till mening*. (2, omarb.uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Taube, K. (2007). *Barns tidiga läsning*. Stockholm: Nordstedts Akademiska förlag.

Weissenrieder, E. (2008). *Skapandets kraft – för kunskap och utveckling*. Vällingby: Runa förlag AB

Westlund, B. (2012). *Att undervisa i läsförståelse. Lässtrategier och studieteknik*. Stockholm: Natur & Kultur.

Kursgivare

Institutionen för konst, kommunikation och lärande

Prov

Provnr	Typ	Hp	Betyg
0010	Muntlig presentation	2	TG U G VG
0012	Multimodal presentation	3	TG U G VG
0013	Skriftlig elevtextanalys	2	TG U G VG
0014	Skriftlig essäuppgift	4	TG U G VG
0015	Tentamen	2	TG U G VG
0016	Muntlig seminarieuppgift	2	TG U G VG

Revidering fastställd

av Patrik Häggqvist, huvudansvarig utbildningsledare vid Institutionen för konst, kommunikation och lärande 2018-08-16

Kursplanen fastställd

av Christer Wiklund, prefekt vid institutionen för konst, kommunikation och lärande (KKL) 2011-06-03